

Landstingsstyrelsen
Sjukhusutskottet (för kännedom)

Granskning av Cancervården

Landstingets revisorer ansvarar för att genomföra årlig granskning av landstingets samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har landstingets revisorer utarbetat dokumentet "Granskningsstrategi" i vilket de beskrivit de områden som revisorerna främst ska fokusera på under innevarande mandatperiod. Baserad på granskningsstrategin gör revisorerna en årlig riskbedömning och revisionsplan. I "Revisionsplan 2017" har revisorerna aktualiserat en granskning avseende cancervården.

Den övergripande revisionsfrågan är att följa upp på vilket sätt landstingsstyrelsen säkerställer att cancervården bedrivs på ett ändamålsenligt och ur jämlikhetsperspektiv tillfredsställande sätt med en god tillgänglighet.

Granskningen har, på revisorernas uppdrag, genomförts av EY. I rapporten redovisar konsulterna bland annat följande sammanfattande iakttagelser och rekommendationer:

Utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är vår sammanfattande bedömning att landstingsstyrelsen i stort säkerställt att cancervården bedrivs på ett ändamålsenligt och ur jämlikhetsperspektiv tillfredsställande sätt med en god tillgänglighet när det gäller förloppet fram till behandlingsstart.

Granskningen visar att införandet av tydliga mål för ledtider inom processen från symtom via diagnos till behandling samt processrelaterade funktioner har haft en betydande positiv påverkan på den vård som erbjuds till cancerpatienter. Vår bedömning utifrån erfarenheter från andra landsting är att primärvården, där de allra flesta cancervårdsprocesser börjar, fungerar väl. Remissflödet fungerar i huvudsak väl men ledtiderna mäts från det besök hos läkare där den välgrundade misstanken om cancer formuleras. Det innebär att patienter som vänder sig till vårdcentraler med långa väntetider till besök hos läkare vilket kan få betydelse för vårdens utfall om cancer ligger bakom det upplevda symtomet. Tillgängligheten inom sjukhusen är i huvudsak tillfredsställande för tre av de granskade cancerformerna. Tillgängligheten för patienter med prostatacancersymtom är dock inte tillfredsställande.

I de granskade vårdprocesserna är roller som processansvariga och kontaktsjuksköterskor väl etablerade och de senare beskrivs som mycket viktiga för patienternas trygghet och kontinuitet. Vårdkoordinatorer är också centrala men det återstår arbete med att etablera den rollen vid vissa verksamheter.

*Granskningen visar emellertid att det finns några brister och utvecklingsområden som behöver uppmärksammas och åtgärdas. **Vi ger därför landstingsstyrelsen följande rekommendationer:***

- ▶ *Säkerställ att inhyrd personal blir tydligt informerad om standardiserade vårdförlopp och dess betydelse för den fortsatta behandlingen.*
- ▶ *Säkerställ att informationen till patienterna förbättras så att vårdprocesserna inte fördröjs på grund av att patienterna inte förstått att en misstanke om cancer har formulerats och att vårdprocessen därför får en speciell utformning med krav på korta ledtider.*
- ▶ *Initiera åtgärder för att komma tillrätta med de långa ledtider som präglar vårdprocessen för prostatacancer.*
- ▶ *Vidtag åtgärder så att verksamheterna i realtid kan analysera statistik, speciellt ledtider, i utvecklingsarbetet och i produktionsplaneringen.*
- ▶ *Säkerställ att sjuksköterskor som arbetar i telefonrådgivningen på vårdcentralerna har god kunskap om vad de standardiserade vårdförloppen innebär.*
- ▶ *Säkerställ att varje cancervårdprocess har en organiserad koordinatorfunktion enligt beskrivningen i de standardiserade vårdförloppen.*
- ▶ *Initiera ett utvecklingsarbete i syfte att möta de prioriteringsproblem som redan uppstått och som sannolikt kommer att öka i samband med införandet av standardiserade vårdförlopp. I grunden är dock detta problem orsakat av dålig tillgänglighet med långa väntetider. Minskas dessa problem minskas även prioriteringsdilemman.*
- ▶ *Gör en riskanalys ur ett cancervårdsperspektiv avseende de olika vårdcentralernas tillgänglighet och vidtag åtgärder för att hantera dessa risker.*

Revisorerna översänder härmed rapporten och emotser landstingsstyrelsens svar, med redogörelse för vilka åtgärder styrelsen avser att vidta med anledning av iakttagelserna i rapporten, senast den 26 september 2017.

Östen Högman
ordförande

Daniel Berghel
vice ordförande